

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

"31" *серпня* 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Науково-дослідна(підготовка кваліфікаційної роботи)

Освітня програма « Освітні, педагогічні науки»

Рівень освіти Другий (магістерський)

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Івано-Франківськ-2021 рік

Робоча програма науково- дослідної практики(підготовка кваліфікаційної роботи) для студентів спеціальності 0110 освітні, педагогічні науки .2021.14с.
Розробник:

Ковальчук Віра Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

Протокол від " ____ " _____ 20__ р. № ____

Завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

(Прокопів Л.М.)

Схвалено науково-методичною радою Педагогічного факультету

Протокол від " 12 " серпня 2021 р. № ____

Голова Р.Я.Романишин (Р.Я.Романишин)

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 15	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна Рік підготовки	
	011 Освітні, педагогічні науки		
Загальна кількість годин 450		1-й,2-й	1-й,2-й
		Семестр	
Тижневих годин самостійної роботи студента –	Освітній рівень: <u>Другий (магістерський)</u>	1-3	1-3
		Самостійна робота	
		450год.	450год.
		Вид контролю: залік	

2. Мета і завдання практики

Предметом науково-дослідної практики(підготовка кваліфікаційної роботи) є поглиблення навичок самостійної наукової роботи, розширення наукового світогляду студентів, дослідження проблем практики та вміння пов'язувати їх з обраним теоретичним напрямком дослідження, визначати структуру та логіку майбутньої магістерської роботи. Науково-дослідна практика повинна відповідати напряму наукових досліджень студента магістратури.

Мета практики полягає у:

- закріпленні та систематизуванні теоретичних знань, що одержані студентами при вивченні загальних і спеціальних дисциплін;
- набутті та формуванні у студентів практичних навичок самостійної науково- дослідної діяльності, організації та здійсненні пошуково-дослідницької роботи;

- ознайомлення з основами пошуку оптимальних умов планування, підготовки та проведення педагогічного експерименту і статистичної обробки та оцінки отриманих результатів;
- набутті професійних вмінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час вирішення конкретних завдань;
- підборі та систематизації матеріалів для виконання магістерської роботи.

Згідно з вимогами освітньої програми за підсумками практики студенти повинні **знати:**

- теоретичні основи та методологію застосування методів дослідження, якими користувалися під час практики;
- методичні основи планування, підготовки та проведення педагогічного експерименту;
- методика статистичної обробки експериментальних даних;

вміти:

- обґрунтовувати тему дослідження;
- визначати актуальність дослідження;
- на основі теоретичного аналізу проблеми і оцінки стану їх розв'язання визначати завдання дослідження;
- проводити підбір та аналіз наукової літератури по обраній темі дослідження;
- самостійно планувати та проводити експериментальні дослідження за обраними методиками;
- статистично обробляти отримані дані та аналізувати їх;
- здійснювати підготовку та представляти доповідь за проведеним дослідженням.

Студенти під час проходження науково-дослідної практики мають вирішити такі **завдання:**

- вивчення теоретичних класичних джерел за обраною науковою проблемою, пов'язаною зі спеціалізацією кафедри та відповідно до наукової проблеми дослідження щодо магістерської роботи;
- визначення стану розробки питань обраної наукової проблеми у вітчизняній та іноземній літературі;
- визначення структури та основних завдань магістерського дослідження;
- оволодіння методикою обробки та аналізу статистичних даних;
- апробація основних теоретичних і практичних рекомендацій магістерської роботи (у формі виступів на конференціях, написанні наукових статей, рекомендацій до органів влади й управління тощо).

Компетентності

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1.Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК2.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК3.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4.Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5.Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6.Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК7.Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК8.Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК10.Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 1.Здатність проєктувати і досліджувати освітні системи.

СК 3.Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти.

СК4.Здатність здійснювати експертизу та надавати консультації з питань освітньої політики та інновацій в освіті.

СК5.Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проєкти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.

СК 6.Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності.

СК 7.Критичне осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань.

СК 8.Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

СК 9.Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у освітній та дослідницькій діяльності.

Програмні результати

РН1. Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень.

РН 2. Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності.

РН 3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.

РН 4. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів.

РН 5. Організувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.

РН6. Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проєкти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.

РН8. Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей.

РН9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.

3. Організація та проведення практики

Науково-дослідна практика (підготовка кваліфікаційної роботи) магістрів проводиться без відриву від навчання, у вільні від теоретичних занять дні, у 1-3 семестрах (якщо ступінь магістра здобувається за освітньо-професійною програмою). Навчально-методичне керівництво і виконання програми практики забезпечує Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика, відповідні кафедри Університету. Контроль за проведенням практики здійснює завідувач кафедри. Науково-дослідна практика проводиться під керівництвом наукового керівника магістранта в Університеті. Обов'язки наукового керівника практики (керівника випускної роботи):

- Організовує роботу студентів на базі навчальних аудиторій, за потреби погоджуючи із завідувачем кафедрою.
- Бере участь у проведенні настановчої та підсумкової конференцій (засіданні кафедри) з підведення підсумків практики.
- Повідомляє студентам мету, задачі та порядок проведення науково-дослідницької практики, а також вимоги до оформлення звітної

- документації.
- Контролює проходження студентами практики, дотримання ними встановленого режиму роботи.
 - Надає консультативну допомогу студентам під час виконання ними завдань практики та оформлення звітної документації.
 - Після закінчення практики приймає звітну документацію та оцінює роботу кожного студента.
 - Підводить підсумки практики на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика.

Обов'язки студента-практиканта:

- Бере участь у настановчій і підсумковій конференціях з практики.
- Виконує всі розпорядження керівника практики, дотримується встановленого режиму роботи.
- Виконує всі необхідні види робіт, передбачені індивідуальним завданням практики.
- У встановлені строки надає звітну документацію за результатами науково-дослідної практики (підготовка кваліфікаційної роботи).

4. Структура та зміст проведення практики

Назва практики	Напрямок спеціальності	Курс	Семестр	Кількість тижнів	Кількість		Форма контролю
					годин	кредитів	
Науково-дослідна (підготовка кваліфікаційної роботи)	011 – Освітні, педагогічні науки	1	1	2	90 год	3.0	залік
Науково-дослідна (підготовка кваліфікаційної роботи)	011 – Освітні, педагогічні науки	1	2	2	90 год	3.0	залік
Науково-дослідна (підготовка кваліфікаційної роботи)	011 – Освітні, педагогічні науки	2	3	6	270 год	9.0	залік
Разом Науково-дослідна (підготовка кваліфікаційної роботи)	011 – Освітні, педагогічні науки	1-2	1-3	10	450 год	15.0	залік

4.1. Основні напрямки досліджень студентів під час проходження науково-дослідної практики. - напрямки наукової роботи відповідають окремим напрямкам по кафедрі педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика педагогічного факультету, а також угодам про наукову співпрацю, що окремо узгоджуються.

4.2. Основні цілі та завдання експериментальних досліджень. Мета досліджень. Конкретна постановка завдання досліджень. Вимоги до проведення експерименту.

4.3. Опрацювання основної та допоміжної літератури по темі дослідження. Пошук та обробка наукової інформації по темі дослідження. Первинні і вторинні інформаційні джерела (довідники, монографії, підручники, посібники, наукові журнали, каталоги, показники). Автоматизовані комп'ютерні системи пошуку інформації (пошук в інтернеті наукової інформації).

4.4. Опанування методик та методів досліджень. Опробування експериментальних методик. Проведення тестувань, опитувань.

4.5. Встановлення впливу на результати дослідження основних та побічних факторів. Послідовність. Використання критеріальних співвідношень.

4.6. Статистична обробка експериментальних даних. Порівняння результатів експерименту. Табличне, графічне та аналітичне представлення результатів експерименту. Комп'ютерна обробка результатів експерименту.

4.7. Оформлення результатів досліджень. Загальні правила та вимоги до представлення результатів наукових досліджень. Використання літературних першоджерел у вступній постановці завдання та при обговоренні одержаних експериментальних результатів. Підготовка ілюстративного матеріалу до виступу. Підготовка матеріалів до опублікування. Висновки до роботи.

4.8. Індивідуальні завдання. Кожний студент одержує напередодні практики "Індивідуальні завдання" чи окремі програми в яких наведено вид роботи та терміни виконання (див. додаток) або це прописано в завданні до магістерської роботи.

4.9. Навчальні посібники. Студенти-практиканти під час проходження практики використовують підручники, навчальні посібники, довідники, тощо, які є загальнодоступні а також підготовлені викладачами кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

4.10. Методичні рекомендації. Серед допоміжної літератури на кафедрі є розроблені та апробовані відповідні методичні рекомендації (див. інф. джерела).

4.11 Вміння та навички по завершенню практики По завершенню науково-дослідної практики, студент повинен **знати:** а) сучасні методи пошуку наукової інформації; б) методики проведення психолого-педагогічних досліджень; г) основні прийоми та підходи до підготовки та проведення дослідження Студенти повинні **вміти:** а) самостійно планувати та проводити експериментальне дослідження б) володіти навиками проведення педагогічного експерименту, передбачених планом

дипломної роботи; в) обговорювати експериментальні результати; г) робити висновки.

5. Форми контролю.

За результатами науково-дослідної практики проводиться залік який відбувається відкрито перед членами комісії. Атестація за підсумками практики проводиться на підставі письмового звіту та щоденника з практики, оформлених відповідно до встановлених вимог, та відзиву керівника - методиста практики. За підсумками атестації виставляється диференційована оцінка.

Письмовий звіт разом з іншими документами (щоденник, характеристика, індивідуальне завдання, відгук), подається на рецензування безпосередньому керівнику - методисту практики від кафедри у термін, який визначається кафедрою та регламентується нормативними й методичними документами з організації і проведення практики. Переданий на кафедру та зареєстрований у встановленому порядку на кафедрі звіт перевіряється керівником - методистом практики від кафедри. Якщо за результатами перевірки звіту виявлено його відповідність вимогам, звіт рекомендується до захисту перед комісією шляхом здійснення напису на титульному аркуші «до захисту» безпосереднім керівником – методистом та завіряється його підписом з позначенням дати здійснення підпису. За результатами перевірки звіту керівник - методист практики від кафедри визначає оцінку, з якою звіт рекомендується до захисту перед комісією. Після перевірки поданого звіту керівником – методистом практики від кафедри і при наявності позитивної оцінки, звіт з практики публічно захищається студентом на кафедрі перед комісією, яка створюється за розпорядженням завідувача кафедри і складається з викладачів (не менше двох) відповідної кафедри. Оцінка визначається з урахуванням своєчасності подання необхідних документів з практики, якості підготовленого звіту, виконання індивідуального завдання, рівня знань та рівня захисту студента за чотирибальною диференційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалою ECTS, яка характеризує успішність студента.

Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента та враховується підчас визначення стипендії разом з оцінками за результатами підсумкового семестрового контролю. Підсумки науково-дослідної практики обговорюються на засіданнях кафедр.

6. Розподіл балів, які отримують студенти Система оцінювання практики

Після закінчення терміну практики студенти захищають магістерську роботу перед державною екзаменаційною комісією. Оцінка за науково-

дослідну практику визначається з урахуванням своєчасності якості підготовленої магістерської роботи, рівня знань та рівня захисту студента за чотирибальною диференційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалою ЄКТС.

№ з/п	Вид контролю	Бали
1.	Оцінка оформлення звіту	40
2.	Якість відповідей студента під час захисту	60
	ВСЬОГО	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Методичне забезпечення

1. Робоча програма практики.
2. Методичні рекомендації щодо оформлення магістерської роботи.
3. Положення про організацію та проведення практики у Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» від 27 листопада 2019 р.
<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-805.pdf>

8. Рекомендована література

1. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: *навчально методичний посібник*/авторський колектив: Завгородня Т.К., Нагачевська З.І., Савчук Б.П., Стинська В.В., Стражнікова І.В., Єгорова І.В., Ковальчук В.М., Прокопів Л.М., Салига Н.М./За заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів/. ІваноФранківськ, 2021. С.430с.
2. Завгородня Т.К. Науково-пошукова діяльність як важлива умова особистісного становлення майбутніх спеціалістів. *Науковий вісник*

- Ужгородського національного університету. Серія : Педагогіка. Соціальна робота. Вип. 21. Ужгород, 2011. С. 51-54.*
3. Завгородня Т.К. Науково-дослідницька діяльність студента як умова підвищення якості освіти та крок до наукової діяльності. *Наука и образование. Дубай, ОАЕ, 2011. С.112 – 115.*
 4. Завгородня Т.К. Шляхи удосконалення результатів науково-дослідницької діяльності студентів закладів вищої освіти. *Матеріали V Всеукраїнської (заочної) науково-практичної конференції «Педагогічні інновації в освітньому просторі сучасного закладу вищої освіти» (12 березня 2021 року): Збірник тез / За заг. ред. д. екон. н., проф. Охріменка І.В. Київ: ККІБП, 2021. 187 с. С. 64-67.*
 5. Завгородня Т.К., Стражнікова І.В. *Методологічні засади педагогічних досліджень: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2021. 120 с.*
 6. Кайдалова Л. Г. Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні : *метод. рекомендації / для магістрантів зі спец. 8.18010021 «Педагогіка вищої школи» / Л. Г. Кайдалова, Т. В. Лутаєва, Н. В. Шварп. Харків. : В-во НФаУ, 2013. 60 с.*
 7. Ковальчук В.М. Науково-дослідницька діяльність майбутніх викладачів вищої школи. *Збірник наукових праць. Переяслав-Хмельницький. 2018. С.287-289.*
 8. Ковальчук В. Людиноцентризм як гуманістично орієнтований підхід до формування нової людини. *Обрії. 2014. №2 (35) С.47—49.*
 9. Ковальчук В. Робоча програма «Науково-дослідна практика». Івано-Франківськ, 2020. 28 серпня. -
 10. Ковальчук В.М. Національне виховання дітей та молоді засобами родинної педагогіки». *Обрії, 2018. С.119-121.*
 11. Ковальчук В. Професіоналізм педагога – головна умова забезпечення якості освіти. *Збірник наукових праць Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди. 2015. С.231-234.*
 12. *Методичні вказівки до виконання дипломної роботи за другим (магістерським) рівнем вищої освіти / Уклад. Т.К.Завгородня, В.В.Стинська. Івано-Франківськ: НАІР, 2015. 53с.*
 13. *Організація самостійної роботи студентів ОКР “Магістр” з курсу “Методологія та технологія педагогічних досліджень”: методичні рекомендації / Т.К. Завгородня, Л.М.Прокопів, І.В.Стражнікова. – Івано-Франківськ, 2013.*
 14. *Педагогічна практика студентів освітньо – кваліфікаційного рівня «Магістр» / Т.К. Завгородня, Л.М. Прокопів, І.В. Стражнікова.- Івано – Франківськ, 2013. – 60 с.*
 15. *Положення про організацію та проведення практики у Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» від 27 листопада 2019 р. URL: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-805.pdf>*

- 16.Професійна освіта як складова забезпечення кваліфікованого кадрового потенціалу України: проблеми та шляхи вирішення. *Матеріали парлам. слухань у Верховній Раді України 1 черв. 2016 р.* Серія «Парламентські слухання» / Верховна Рада України, Комітет з питань науки і освіти. – Київ.: Парлам. вид-во, 2016. 320 с.
- 17.Прокопів Л.М.Навчально-дослідна робота у педагогічних ВНЗ України: традиції та перспективи. *Збірник наукових праць Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка.* К.:ВІКНУ, 2010. Вип. 25. С. 326-333.
- 18.Товканець Г.В. Університетська освіта : *навчально-методичний посібник* Київ. : Кондор, 2011. 182 с.
- 19.Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи. *Електронний ресурс*: URL: <http://archive.is/tuQZa>.
- 20.Харківська А. А. Управління асистентською практикою – найважливіший етап практичної підготовки магістрів. *Електронний ресурс* :URL http://umo.edu.ua/images/content/nashi_vydanya/metod_upr_osvit/v_17/4.pdf
- 21.Ящук С. М. Практична підготовка магістрів технологічної освіти у вищих педагогічних навчальних закладах України. *Електронний ресурс* URL <http://dspace.udpu.org.ua:8080/jspui/bitstream/6789/3820/3/Praktyka%20Concept%20Rosiya.pdf>
- 22.Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
- 23.Про освіту: Закон України від 05.09.2017 №2145-URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> 17.